

Agenda Väst - från ord till handling !

Rapport, 2007-07-30

...inom de involverade organisationerna kan idag om Agendaintentionerna sägas; dessa finns nu på ett naturligt sätt med i snart sagt alla diskussioner som berör natur- och kulturmiljön...

Rapporten har utarbetats av Västarvet. Den ges ut av Länsstyrelsen i Västra Götalands län som en del av de samlade publikationerna inom projektet Agenda Kulturarv Västra Götaland.

Text: Lars-Erik Hammar, Västarvet/Bohusläns museum.

Omslagsfoto: Bohusläns museum. Fynd från Snarsmon vid Bullaren i Bohuslän. En samtidsarkeologisk utgrävning om en av Sveriges nationella minoriteters historia.

Att gräva tillsammans, resande och arkeologer gav nya dimensioner till den undersökande arkeologin. Själva fältsituationen blev mycket mer än en arkeologisk undersökning. Ett viktigt resultat i sig var de många frågor och diskussioner som uppstod under fältarbetet om olika tolkningar av boplatsen, om de resandes vardagsliv, av husen och deras olika funktioner. Trots att det gått förhållande vis kort tid sedan boplatsen övergavs har merparten av platsens historia glömts bort, eller förträngts.

Resandefolket har under 500 år varit en utsatt folkgrupp, inte minst i Skandinavien. Deras vistelse vid och över gränsen någonstans mellan åren 1840-1920 har satt tydliga spår i den lokala traditionen. Sanning och sägen har vandrat sida vid sida och historien om "Tattarstan" har gärna tystats ned. Enligt uppgift bodde där uppemot 30 familjer i ett flertal mycket enkla bostäder.

Innehåll:

PROJEKT AGENDA VÄST	4
BAKGRUND	4
PROJEKTÄGARE	4
PROJEKTPERIOD	4
PROJEKTLEDARE	4
STYRGRUPP OCH ARBETSGRUPP.....	4
PROJEKTEKONOMI.....	5
PROJEKTMÅL.....	5
MÅL; ATT EFFEKTUERA UTSKICKET AV RAPPORTEN IDENTITET OCH LIVSMILJÖ.....	5
MÅL; ATT ARRANGERA FYRA SEMINARIER PÅ OLIKA PLATSER I REGIONEN.	5
MÅL; ATT LÄGGA FÖRSLAG TILL VAD SOM I IDENTITET OCH LIVSMILJÖ RUBRICERAS SOM AGENDA FORUM.....	6
MÅL; ATT SPRIDA AGENDAS INTENTIONER INOM VÄSTARVETS EGNA ORGANISATIONER	6
MÅL; ATT ANALYSERA BEHOVET AV EN GEMENSAM INTERNETPORTAL ALTERNATIVT WEBSIDA.	6
VAD HÄNDER SEDAN?.....	7
SLUTSATSER	7

Bilaga 1
Bilaga 2
Bilaga 3
Bilaga 4

Projekt Agenda Väst

Bakgrund

Inför år 2002 gick flera av Västra Götalands regionala kultur- och naturarvsorganisationer samman i ett gemensamt utvecklingsprojekt – Agenda kulturarv Västra Götaland.

Målsättningen med projektet var att arbeta fram ett handlingsprogram för regionens natur- och kulturarvssektor i vid mening. Behovet av en förändrad syn på kulturarvet växte fram under 1990-talet. Idén till en satsning under namnet Agenda föddes på kulturdepartementet år 2000. Här formulerades en kulturarvsvision där flera parter deltog efterhand.

Riksantikvarieämbetet har haft en inspirerande, samlande funktion i denna process. Ett väsentligt inslag för projektet i Västra Götaland handlade om samverkan mellan kulturmiljövård och naturvård. År 2004 presenterades en nationell programförklaring för Agenda kulturarv, Människan i centrum. 2005 kom det regionala projektets slutrapport, Identitet och livsmiljö, som fått en bred spridning inte bara inom vår region. Agenda Natur- och Kulturarv avslutades som delprojekt i och med rapporten. Därefter har diskussioner förts om hur arbetet ska fortsätta, framförallt att öka medvetenheten hos medarbetarna inom olika kulturmiljöverksamheter. Utvärdering av hela processen planeras till 2008.

Projektägare

Agenda har varit präglad av nära samarbete mellan flera organisationer. Dock har Länsstyrelsen i Västra Götaland haft något av en praktisk huvudroll under åren. Denna sammanhållande roll har nu övertagits av Västra Götalandsregionen där Västarvet (tidigare Natur- och Kulturarvsförvaltningen) påtagit sig fortsatt praktiskt ansvar.

Under hösten 2005 diskuterades namnet Agenda Kulturarv som efter interna möten gavs ett nytt arbetsnamn, Agenda Väst. Detta markerar projektets samhörighet med en ny förvaltande organisation, en organisation som innefattar nio museiorganisationer med mycket omfattande verksamhetsområden.

Projektperiod

Fas II i Agenda Kulturarv startade 1 oktober 2005 och avslutades 30 april 2006. Den nya projektperioden hade som målsättning att via seminarier och konferenser förankra Agendas tankesätt hos många externa samarbetspartners men också att inom Västarvets organisationer fortsätta bygget av denna nya väg för kulturmiljövården.

Projektledare

Till projektledare utsågs Lars-Erik Hammar vars erfarenheter från bl.a. projekt Ekomuseum Gränsland befanns vara värdefulla i den fortsatta processen. Arbetsstället har i huvudsak varit Bohusläns museum. Projektet har haft administrativt stöd främst vid förvaltningens sekretariat men i förekommande fall också vid Bohusläns museum.

Styrgrupp och arbetsgrupp

Projektets löpande verksamhet avrapporterades i en arbetsgrupp med Länsantikvarie Jan-Gunnar Lindgren och Antikvarie Mats Herklint (Länsstyrelsen), Förvaltningschef Hans Manneby (Västarvet) samt projektledaren.

Som styrgrupp har Västarvets chefsgrupp fungerat och där periodiska avrapporteringar skett och där måldiskussioner ventilerats, bl.a. vid temadag 10 mars 2006 (Se bilaga 1).

Projektekonomi

Finansieringen av denna projektperiod har skett via såväl Länsstyrelse som Västarvet. Projektbudgeten har varit begränsad och ambitionen har varit att nå de uppsatta målen till ett kostnadsminimum. För utskicket av rapporten har funnits medel på Länsstyrelsen medan övriga kostnader (projektledarkostnader, seminarier etc.) belastat Västarvets ordinarie verksamhet. Således har inga externa projektmedel funnits tillgängliga. (Se bilaga 2)

Projekt mål

Projektet har i denna fas haft fem huvudmål med externa och interna perspektiv;

Externa perspektiv:

Att effektuera utskicket av rapporten Identitet och Livsmiljö.

Att arrangera fyra seminarier på olika platser i regionen.

Att lägga förslag till vad som i Identitet och Livsmiljö rubriceras som Agenda Forum.

Interna perspektiv:

Att sprida Agendas intentioner inom Västarvets egna organisationer

Att analysera behovet av en gemensam internetportal alternativt websida.

Mål; att effektuera utskicket av rapporten Identitet och Livsmiljö.

Rapporten trycktes i 5000 ex varav ca 1500 ex sändes ut från Länsstyrelsen i Göteborg. Projektet skickade i december 2005 ut ytterligare ca 2500 ex via en adresslista som innefattade ett stort antal organisationer. Lokalt, regionalt och rikstäckande. Museer, kommuner, hembygds-föreningar och andra lokala ideella föreningar,

invandrarföreningar, skolor, centrala ämbetsverk är några exempel.

Mål; att arrangera fyra seminarier på olika platser i regionen.

I de ursprungliga planerna ingick också en större konferens med internationella utblickar. Planerna förändrades dock sedan diskussionerna i arbetsgrupp och styrgrupp ledde till slutsatsen att i första hand verka inom de egna organisationerna innan steget tas utanför nationsgränsen.

De fyra seminarierna planerades till Färgelanda, Borås, Mölndal och Skövde, alla i mars 2006. Seminarieprogrammet sändes utifrån samma adresslista som rapporten, dock ej rikstäckning. Ca 1500 organisationer mottog inbjudan (se bilaga 3). På grund av begränsat antal anmälningar utgick Färgelanda och Borås. Seminarierna i Mölndal och Skövde genomfördes med ca 40 resp. 15 deltagare.

Innehållet i seminarierna hade ett tydligt syfte; genom att presentera goda exempel på projekt med Agenda-innehåll blir de inspiration till liknande projekt i regionen, oavsett deras storlek och omfattning (se bilaga 4). Under de efterföljande diskussionerna rörande formerna för fortsatt samverkan visades ett tydligt behov från de medverkande; att en websida kan vara ett bra instrument, att man hellre beivrar mindre seminarier än en stor konferens och att man efterlyser en "agenda-akut" för rådgivning i det praktiska projektarbetet. Det viktigaste poängterades av flera deltagare, att ha en lokal förankring i den fortsatta processen.

Dessa synpunkter framkom också vid en annan träff, vid årsmötet för Föreningen Ekomuseum Gränsland i mars. Vid detta möte, med representanter för flera lokala föreningar på båda sidor gränsen, presenterades intentionerna och rapporten delades ut.

Mål; att lägga förslag till vad som i Identitet och livsmiljö rubriceras som Agenda Forum.

Lokal kultur- och naturarvsverksamhet har ett starkt folkligt fäste i länet. Det kommunala engagemanget ökar och finner nya former och spännande initiativ tas av både privata och offentliga aktörer. Ett unikt och viktigt initiativ har tagits genom att skapa en integrerad natur- och kulturarvsförvaltning, Västarvet.

Att skapa en arena för debatt och att sammanföra olika visioner och idéer är en betydelsefull uppgift. Under årens lopp har olika former för diskussioner och möten prövats och nu är processen mogen för att skapa en eller flera träffpunkter där medarbetare i Västarvets organisationer tillsammans med en rad aktörer i samhället fortsätter bearbetningen av andemeningen i Identitet och livsmiljö.

Frågan har debatterats i projektets arbets-/styrgrupp och i Västarvets chefsgrupp. Olika förslag har diskuterats; att arrangera ett seminarium/konferens på bestämd plats varje år, eller att genomföra en kontaktmässa där små och stora verksamheter i samhället möts en dag, under begränsad tid enligt ett planerat schema. Modellen fungerar i första hand för projekt men är också tillämplig för basverksamheter. Syftet är flerfaldigt: Att finna nya samarbetspartners med likartade mål, att efterhöra erfarenheter angående planering och genomförande, att nå ut med projektresultaten till samhällsmedborgarna.

Frågan om Forum har inte beslutats utan kommer att fortsatt diskuteras i bl.a. Västarvets chefsgrupp med mål att finna en form under hösten 2006.

Mål; Att sprida Agendas intentioner inom Västarvets egna organisationer

Det finns en självklar ambition att sprida Agendas centrala värderingar internt inom de involverade organisationerna men också att på olika sätt sprida synsättet ut i

samhället. Avsikten är en önskan om att se en bred anslutning till projektets idé där lokalt engagemang, medborgardialog och mångkultur är några av ledorden. Ambitionen är att Agenda-arbetet kommer att betraktas som ett viktigt och naturligt verktyg för en förändring av kultur- och naturarvsverksamheterna inom många olika organisationer. Här är viktigt att pröva samverkan inom Västarvets olika organisationer. Inte bara mellan de traditionella museiverksamheterna. Vi måste ställa oss frågan om hur vi närmar t.ex. SVK till kulturmiljövårdens övriga parter och hur Hemslojdens verksamhet blir en aktiv del av museernas insamlande och dokumentära verksamhet.

Mål; att analysera behovet av en gemensam internetportal alternativt websida.

En hemsida såg dagens ljus 2004 med Länsstyrelsen som huvudman. Sidans adress www.agendakvast.nu leder in till en presentation med ett omfattande innehåll som speglar den intensiva perioden 2001-2005. Trycksaker och seminarierferat samsas med bakgrundsfakta med exempel från både natur- och kultursektorerna.

Samtidigt exponeras en mängd kultur- och naturhistoria på flera andra hemsidor. Västsvenska turistrådet, Bohusläns museum och Västra Götalandsregionen är några ägare med höga ambitioner att förmedla historiska platser via internet. Som restips och med historiska bakgrundsfakta och ofta som en del av slutresultaten efter genomförda projekt (t.ex. Blå Skagerrak och Ekomuseum Gränsland).

I diskussionerna inom arbetsgrupp och styrgrupp uppdagades viktiga frågor rörande behovet av portal respektive hemsida, samverkan utan konkurrens, att samla alla under ett paraply etc. Frågan gäller inte endast Agenda-arbetet utan i hög grad hur Västarvets alla ingående organisationer ska presenteras. Frågan är omfattande och

viktig. Under 2006 kommer därför internetfrågan att bearbetas vidare via Västarvet.

Vad händer sedan?

Agendasamarbetet kommer framgent att förtydligas och bli en kontinuerlig del av arbetsprocessen inom de involverade organisationerna. På eget initiativ kommer kulturmiljövårdens representanter inom regionens museer att träffas. Dels för att lägga upp

strategier för tydligare samverkan men också diskutera närmandet till allmänheten och dess intresse för delaktighet i såväl planeringsarbetet som i det pedagogiska arbetet. Här är viktigt att också involvera SVK vars resultat är en del av den praktiska kulturmiljövården. Resultat som också är användbara och viktiga pedagogiska redskap.

Under våren 2006 pågår ett intensivt strategiarbete inom Västarvets samtliga organisationer. Målet är att i ett flertal grupperingar diskutera framtida verksamheter och organisationernas delaktighet i dessa. Även Västarvets roll och chefsgruppens funktion får en genomlysning i detta omfattande arbete. Agendafrågan är ständigt närvarande och ett av redskapen i processen.

Inom förvaltningen Västarvet kommer frågan att aktualiseras under hösten. Då genomförs en processkartering för att utröna om den nya synen på natur- och kulturmiljövård också kräver nytänkande avseende organisation och ansvarsfördelning inom förvaltningen. Här inbegrips såväl uppdragsverksamheten som den traditionella natur- och kulturmiljövården.

Slutsatser

Agendasamarbetet har under relativt kort period resulterat i ett imponerande antal

trycksaker, rapporter m.fl. Här får man en omfattande och initierad bild av både kulturmiljövårdens nuläge och ett betydande antal organisationers ambitioner och önskemål.

Inom de involverade organisationerna kan idag om Agendaintentionerna sägas; dessa finns nu på ett naturligt sätt med i snart sagt alla diskussioner som berör natur- och kulturmiljön. Således en glädjande slutsats men som också ställer nya krav. Efter inbjudan till seminarierna (ca 1500 mottagare) kom knappt 50 personer från kanske 30 organisationer. Här finns en diskrepans som är något förvånande. Slutsatsen är, att Agendafrågan är av den karaktären att den kräver en nära dialog, en öga-mot-öga-situation, för att spridas.

Under seminarierna betonade deltagare vid flera tillfällen vikten av den lokala förankringen. Denna kommer svårigen till stånd i ett massutskick. I fortsatta kontakter förordas därför möten i liten skala. Med kända lokala eldsjälar samlade i en nära dialog - och ögonkontakt.

Den kommunala nivån är också viktig. Här kan Bohusläns museums insats utgöra exempel, där samtliga kommuner i Bohuslän besöktes under vinterhalvåret. Företrädare för kultur och fysisk planering mötte museets tjänstemän i en dialog om behov och förväntningar. Mötena upplevdes som mycket positiva men här måste också påminnas om ett krav. Sådana insatser måste upprepas med några års mellanrum med tanke på folks förflyttningar, omorganisationer med ny ansvarsfördelning etc.

Den regionala nivån, till slut, är naturligare för frågor kring metodutveckling och i kontakter med parter utanför vår egen krets, inte minst utbildningsväsendet. Slutsatsen kan sammanfattas så: Ju mer konkreta frågor om den fysiska natur- och kulturmiljön desto viktigare med närhet och lokal kontakt.

Anteckningar vid samrådsmöte Agenda Väst, SVK 2006-03-10, kl. 10-15

Tema: Agenda Väst - från ord till handling !

Närvarande:

Per-Magnus Nilsson (Riksantikvarieämbetet)

Gunilla Lagnesjö (SVK)

Jan Johansson (Lödöse museum)

Maja Claesson (Västergötlands museum)

Ingrid Sporre (Forsviks Industriminne)

Göran Andersson (Naturhistoriska museet)

Hans Manneby (Västarvet)

Lasse Hammar (Västarvet) (ant.)

Jan-Gunnar Lindgren (Länsstyrelsen)

Mats Herklint (Länsstyrelsen)

Lars Jacobzon (Länsstyrelsen)

Karolina von Mentzer (Länsstyrelsen)

Minnesanteckningar:

* Mats H presenterar projektet Agenda NK:s mål och genomförande:

Agenda kulturarv initierades gemensamt av RAÄ, Sveriges läns museer och länsstyrelser under 2001, men många fler parter kom att medverka. Satsningen hade som målsättning att ”i bred samverkan med det omgivande samhället förnya kulturmiljövårdens arbete inriktning, demokratiska förankring och slagkraft ... och att lyfta fram kulturarvets betydelse för och roll i samhällsutvecklingen”. Bakgrunden till Agendasatsningen handlar om många olika saker, men det viktigaste kanske var ett gemensamt behov att stanna upp ta en ordentlig funderare över om den egna verksamhetens förutsättningar och om den motsvarar dagens behov. Satsningen kom därigenom att ge rum åt och kanske extra bränsle till en mycket sammansatt diskussion om kulturarvens samhällsfunktioner. Agenda kulturarv genomfördes dels som ett nationellt projekt dels som regionala och lokala satsningar. År 2004 presenterades den nationella programförklaringen ”Människan i centrum” vilken bl a formulerade fyra ledord för den samtida kulturmiljöverksamheten: att arbeta mitt i samhället, att sätta människors liv i centrum, att bevara för att berätta, att ta ansvar för mångfalden.

Det regionala Agenda kulturarvsprojektet startade med att de stadsbidragsberättigade museerna tillsammans med Länsstyrelsen i Västra Götaland inför verksamhetsåret 2002 gemensamt formulerade ett projekt med syftet att ”vara en mötesplats för analys, diskussion och förankring av kulturarvssektorn i länet”. Målet sattes till att ”arbeta fram *ett operativt och framåtsyftande handlingsprogram* för länets kulturarvssektor i vid mening”. Efter hand kom flera, främst regionalt verkamma organisationer att ansluta sig till projektet. Den inledande projektperioden var inriktad mot bl a en serie med breda temaseminarier och en medborgarundersökning i samarbetet med SOM-institutet vid Göteborgs Universitet. Våren 2005 var satsningens slutdokument, Identitet och livsmiljö färdigt, och under hösten hade detta distribuerats över länet. Agendasatsningen i Västra Götaland kom bestå av ett 20-tal delprojekt och sammantaget kom ett mycket stort antal organisationer och enskilda individer att bidra till dess genomförande. Avsikten är att satsningen skall utvärderas under 2008. Hemsidan, www.agendakvast.nu, kommer att fungera som projektarkiv.

Det regionala agendaprojektet lyfter i Identitet och livsmiljö bl a fram en idé om ett *Forum för kultur- och naturarv* samt att satsningen måste ges utrymme och resurser så att den kan få ett genomslag i organisationernas verksamhet och inriktning. Det var mot bakgrund av den ambitionen som deltagarna i dagens möte hade samlats.

* Lasse H om pågående projektet Agenda Väst. Målet har varit 1) Utskick av Identitet och livsmiljö 2) genomföra fyra seminarier med temat Goda exempel 3) analysera behovet av gemensam portal/hemsida. Identitet och livsmiljö skickades ut i december. Seminarierna blir två i mars (Mölnadal och Skövde) p.g.a. begränsat antal anmälda. Hemsidan behöver diskuteras mer, främst beroende på de många produktioner som redan finns tillgängliga.

* Per-Magnus N om Agenda ur riksperspektiv. P-M landskapsarkitekt i grunden, arbetat på olika departement och i kommuner. Ur riksperspektivet: I de nordiska länderna finns självklar efterfrågan av Agenda-intentionerna, även i England och Tyskland. Agenda-frågan dök upp i kulturdepartementet där en kulturarvsvision formulerades. Raä har haft en inspirerande, samlande funktion. Grundtankarna ligger fast även 2007-2010. Diskussioner om Raä's roll; förvaltningsuppdrag eller kulturarvsmyndighet? Det senare dominerade. Förändringsarbete förestående liksom ny instruktion. Allt bygger på att Agenda varit en vägledande process. Företagskulturen en viktig ingrediens i samsynen som leder till att Agenda blir en bra arbetsprocess och får ett tydligt mål. Konkret funktion i det rikstäckande arbetet. Valår i år, inga propositioner i frågan, inget kommer att hända före valet. Eventuellt hearing om erfarenhetsutbyte. Riksdagens tidigare 30 miljoner har aldrig avrapporterats tillbaka. Ingen statssekreterare ställer sig i skotthåll ett valår. Efter valet måste beslut tas om vad som ska göras. Förmodligen kommer en ny kulturminister.

Roller och ansvarsfrågan inom kulturmiljöområdet diskuterat. Redan 1995-96 var ansvarsfrågan uppe. Sverige förändrat sedan dess och dokumentet från förra veckan (?) överlämnat. Undertecknat av Raä, KUR, Länsråd, länsantikvarier (Samarbetsrådet). Ansvarskommittén/staten har inte varit speciellt aktiva i Agenda-frågan. Mest en kommunal angelägenhet. Västsveriges "stålbad" då det gäller Agenda viktig för hela landet och kan bli en inspirerande vägledning. Kulturbebyggelseutredningen, arkeologiutredningen. Arkeologifrågan kräver bolagsbildning. Kommunreform diskuteras. Hur ser kommunernas framtida roll ut? Små kommuner med ekonomiska problem i bl.a. Västra Götaland. Intressant att analysera danska exempel. Just nu: Gotlandsflytt, 150 slutar, 250 kvar. 140 tjänster ska finnas på Gotland om 2-3 år. Halva personalen kommer att vara nyanställda om 5 år. Bara 14 följer med till Gotland. Svårt att behålla kompetens och att fullfölja ärenden. Rollfördelning viktig då Raä förnyas! Samordning av internetportal måste lösas. Ska Raä ta betalt för beslut och annan service? Även behov av att förnya lagbilden. Varför går det bra för miljöfrågan och inte för kulturfrågan? Här måste finnas beredskap för mer dialog och samarbete, inte självklart idag. Miljöfrågan är alltid tyngre – vi har inte "död" att skylta med. Vilka är våra uppgifter? Hur ser agendan ut?

Gruppdiskussioner

Så går Agenda vidare – med Forum

GRUPP 1

2 processer behöver drivas – en inre och en yttre. Inre: Forsviksmötet med de kn museerna behövs. En dag behöver Agenda för träff, dock ej nödvändigtvis ett "forum".

Yttre Extern dialog: Forum där kommunerna är viktiga målgrupper.

För att inte glömmas måste Forum finnas på nätet.

GRUPP 2

Även här Forsvik som exempel. Både inre och yttre process.

Yttre - Forsvik i augusti – typ Almedalen. Man kopplar platsen till ett spännande möte som alla d.v.s. även allmänheten, önskar närvara. Kanske en ”Västarvsfestival” eller som Biennial?

Inre – en process inom organisationerna som bäst kommer till uttryck i olika konkreta satsningar på nyskapande projekt.

GRUPP 3

Agenda måste förankra och entusiasmera personalen i vardagen. Medarbetarnas delaktighet är nyckeln till framgång. Många är fortfarande kritiska i organisationerna. Agenda ”skall vara” kmv, inte ”istället för”.

Forum är ett kontaktnät för att föra Agendafrågan vidare in i organisationen. Kan eventuellt vara en återträff regelbundet för diskussioner. Kan möjligen vara en internetsida för interna diskussioner men tveksamt. Medarbetarna måste känna självklar samhörighet med Agenda och Forum som redskap.

Förslag till fyra framtida verksamheter med tydlig Agendainriktning

GRUPP 1

* Museernas roll i samhällsplaneringen. Projekt, eller ännu fler projekt utgör inga problem, många bärande idéer finns. Det är värre med vardagsarbetet. Vi måste tänka på hela vår kärnverksamhet. Fornminnesfrågorna t.ex. Kan vi i framtida kravspecifikationer uppfylla intentionerna med utåtriktad verksamhet?

* Byggandsminnen

* Översiktplaner – Utgå från Agendaperspektivet i ÖP-arbetet blir en spännande utmaning.

* Frågan om att flytta ansvar. Ska vi syssla med just detta? Varför just vi? Vad kan vi överlåta till t ex kommunerna och Vägverket? Ta eget ansvar med egen kompetens blir allt viktigare!

* Vilken roll vill vi själva ta i framtida kmv-verksamhet. Bygglovsärenden eller annan mer framåtseende och samverkande verksamhet?

GRUPP 2

* Det borde vara möjligt att använda ”Identitet och Livsmiljö” i olika former av verksamhetsplanering/-inriktning. Exempelvis hade Länsstyrelsen använt strukturen i visionsdelen för att äska s k ”28:26-medel” från RAÄ under hösten 2005 (stöd till kulturmiljövård). Nu handlar det att verkligen lyckas med att verkligen göra en fördelning med Agenda-profil.

* På motsvarande sätt borde det vara möjligt att återkoppla ”Identitet och livsmiljö” till de olika organisationernas verksamhetsberättelser.

* ”Det moderna samhällets kulturarv” är både begrepp och ett s k ”programområde” inom RAÄ som redan idag rymmer flera spännande ”Agendasatsningar”: Modernitet och materialitet (arkeologiprojekt), Silos i landskapet, med etnologiska infallsvinklar (Värden i det moderna landskapet), Medborgardialogprojekt i Ale/Lilla Edet m fl. Inriktningen på satsningen har en stark Agendaprofil och rymmer stora möjligheter för det framtida kmv-arbetet.

* Mötet kulturarv-naturarv. Låt oss bygga broar där kmv-arbetet för båda ämnena blir synliga. Yttranden i frågorna redovisas var för sig, måste länkas ihop med tydlighet.

GRUPP 3

* Marknadsföring via Goda exempel. Visa upp så många som möjligt, och varför inte via TV. Vår sektor borde finnas med i dylika samarbeten. Kulturprogram allt populärare.

* Förslag till "image-undersökning". Hur uppfattar omvärlden ett museum? Vad tror vi att omvärlden tror om oss? Bilden av ett museum. Bilden av oss själva. Bilden av oss på ett museum. Självbilder och omvärldsbilder. KMV-vården kan användas. Hur ser museimannen ut i ett Agendaperspektiv? (Västergötlands museum lät engelsman göra utställning ur samlingarna. Resultatet blev ett annat och därmed bilden av historien.)

* Vi letar efter projekt som är lite i framkant – omdiskuterade, djärva. Köpcenter som hembygd, 5:an som hembygd. Känn på ordet "Köpcenterminnesvård". Pröva K-märkning av nutidens "kulturcentra"?

* "Agenda 2015" – framtidsprojekt utgående från el- och oljeprisernas utveckling. Hur ser scenariot ut om 10 år? Den ekonomiska omvärldens påverkan på allas våra liv kan få ödesdigra konsekvenser för våra verksamheter. Vi hävdar gärna att kännedom om historien ger oss verktyg för framtiden – låt oss pröva detta. En drastisk förändring i vår omvärld bidrar till ökad inflyttning till centralorter - därmed förändrad bebyggelse. Även ny uranbrytning påverkar landsbygdens kultur. Kanske dags att Barsebäck blir byggnadsminne? Har Forsmark ett symbolvärde? Vindkrafts- och vågkraftsdebatten; var står vi i dessa frågor?

Diskussion kring ovanstående förslag som ofta berör det inre arbetet – var är vår dialog utåt? Efterfrågan av vår kompetens uppstår allteftersom vi engageras i nya projekt och gör oss synliga. Vad vi kan göra visar sig i de goda exemplen. Beställare ser vad vi gör och hur vi genomför arbetet. En viktig marknadsföring som vi måste bli ännu bättre på.

2006-03-13

Vid pennan / Lasse H

INBJUDAN

AGENDA VÄST– från ord till handling

Välkomna till seminarier, fyllda av goda exempel och inspirerande diskussioner om fortsatt samarbete kring våra gemensamma kulturarvsfrågor.

Innan jul fick Ni slutrapporten för Agenda Kultur- och Naturarv i Er hand. **Identitet och livsmiljö** har distribuerats till ett mycket stort antal myndigheter, organisationer, föreningar och enskilda. Förutom tillbakablickar på projektets många insatser finns i **Identitet och livsmiljö** också en vision för framtiden. En vision om hur vi kan bidra till en hållbar utveckling. En vision om att alla medborgare vill ta ansvar för den natur- och kulturmiljö vi lever i. Nu är det dags att gå från ord till handling och börja formulera vår framtid i praktiskt arbete.

Länsstyrelsen i Västra Götalands län var sammanhållande part i den förra projektperioden, nu har Västra Götalandsregionen övertagit denna roll. Dess förvaltning, Natur- och kulturarvsförvaltningen, ansvarar för att frågorna förs vidare in i olika museiverksamheter men också ut i den ideella föreningsrörelsen och till den enskilde medborgaren.

En ny projektperiod har börjat med målsättning att via seminarier och konferenser bygga vidare på denna nya väg för samverkan. Vi som arbetar med fortsättningen, *Agenda Väst*, önskar se bred anslutning till projektets viktigaste frågor där lokalt engagemang, medborgarkontakter och mångkultur är några av ledorden.

För att inspirera varandra inbjuds Ni till en eller flera av de fyra seminarier som arrangeras 14 - 21 mars 2006. Seminarierna är fyllda av goda exempel och arrangeras på fyra platser runt om i regionen. Ni väljer själva om något av de lokala exemplen lockar till en kortare eller längre resa, till en närliggande eller mer avlägsen ort. Några av exemplen är avslutade projekt, andra pågår just nu. Ett par har nyligen avslutats. Målet är att dessa exempel ska inspirera till nytänkande och en strävan mot nya, kanske oväntade, kontaktytor i framtida verksamheter.

Anmälan till seminarium 1, 2, 3 eller 4

senast 3 mars till:

Elisabeth Wilhelmsson, Natur- och kulturarvsförvaltningen, Box 38, 462 21 Vänersborg.

E-post: elisabeth.wilhelmsson@vgregion.se

Tel: 0521-26 41 17

Se bifogat dagsprogram på baksidan.

Välkommen till en ny fas i Agenda-arbetet!

Kontaktpersoner:

Lars-Erik Hammar

projektledare

Natur- och kulturarvsförvaltningen

Tel: 0706-23 34 61

Mats Herklint

1:e antikvarie

Länsstyrelsen i Västra Götaland

Tel: 0701-80 52 63

AGENDA Väst 2006

Seminarium 1:	14 mars Dalslands folkhögskola, Folkhögskolevägen 6, Färgelanda
Seminarium 2:	16 mars Textilmuseet, Druveforsvägen 8, Borås
Seminarium 3:	20 mars Mölndals museum, Kvarnbygatan 12, Mölndal
Seminarium 4:	21 mars Skövde Stadsmuseum, Rådmansgatan 26, Skövde

Från Ord till Handling; Goda Exempel

17.30-18.00	Registrering/Fika Praktisk information	Lars-Erik Hammar
18.10	Agenda kultur- och naturarv, 2002-05 - målsättningen - rapporten <i>Identitet och livsmiljö</i> Om Skolspåret och Lyktan – <i>Olika sätt att väcka och bevara yngre kulturminnen</i>	Mats Herklint, Länsstyrelsen Sanja Peter, Gbg Stadsmuseum
19.00 – 19.20	Paus Kulturarvsprogram Lilla Edets/Ale kommuner <i>Utformning genom medborgardialog och därmed djupare förankring. Metod- utveckling medborgare - antikvarier.</i> Ekomuseum Gränsland <i>Kulturturism och mångkultur över nationsgränsen.</i> Lokala perspektiv: <u>Färgelanda 14/3 naturturism:</u> <i>Kanotmaraton, turism och tävling</i> <u>Borås 16/3 turism-småindustri:</u> <i>Gällstad – Sveriges trikåcentrum Från hemstickning till trikåföretag- från fabriksbodas till besöksindustri</i> <u>Mölndal 20/3 industrihistoria:</u> <i>Jonsered, industriarv och framtid</i> <u>Skövde 21/3 landsbygdsutv. - natur:</u> <i>Fågelvägen – mellan Väner och Vättern</i> Agenda Forum <i>Förslag framtida träffar, netportal</i>	Marie Odenbring, Regionmuseum Västra Götaland Lars-Erik Hammar, Bohusläns museum Christer Blume, Kanotmaraton Marie Östblom, Ulricehamns kommun Agneta Olsson, Bohusläns museum Marianne Barrljung, Västsvenska Turistrådet Lars-Erik Hammar, Natur- och kulturarvsförvaltningen
20.40-21.00	Frågestund/avslutning	

AGENDA VÄST

från ord till handling

Mellan åren 2001 till 2005 genomfördes Agenda Kulturarv över hela Sverige. Syftet med Agenda Kulturarv var att "förnya kulturmiljövårdens arbete, inriktning, demokratiska förankring och slagkraft".

Bakom Agenda Kulturarv står Riksantikvarieämbetet, Länsstyrelserna och Länsmuseerna. Men många andra organisationer som t ex hembygdsföreningarna, kommunerna har bidragit till satsningen.

För att gå från ord till handling behöver vi DIN medverkan!

Du är välkommen till två träffar, fyllda av goda exempel och inspirerande diskussioner om viktiga kulturarvsfrågor:

- 20 mars Mölndal, Mölndals museum
- 21 mars Skövde, Skövde konstmuseum

Du bestämmer själv vilken träff du vill gå på.

Anmäl dig senast den **17/3** till:

Elisabeth Wilhelmsson, Västra Götalandsregionen,
Västarvet, Box 38, 462 21 Vänersborg.

E-post: elisabeth.wilhelmsson@vgregion.se

Tel: 0521-264117

Du hittar mer information på: www.agendakvast.nu

AGENDA Väst 2006 - Från Ord till Handling

- 20 mars Mölndal, Mölndals museum
- 21 mars Skövde, Skövde konstmuseum

Tid för båda träffarna: 17,30 till ca 21,00

18.00

Inledning

Lars-Erik Hammar, Bohusläns Museum, Projektledare för Agenda Väst 2006

Agenda kulturarv 2002-2005 en presentation

Mats Herklint, Länsstyrelsen, fd projektsamordnare för Agendasatsningen

Moderna minnen - om Skolspåret och Lyktan i Göteborg

Sanja Peter, Göteborgs Stadsmuseum

ca 19,00

Paus

Kulturarvsprogram genom medborgardialog för Lilla Edet / Ale kommuner

Marie Odenbring Widmark, Regionmuseum Västra Götaland

Ekomuseum Gränsland - kulturturism och mångkultur över nationsgränsen

Lars-Erik Hammar

Lokala punkter:

Mölndal 20/3 industrihistoria: Jonsered, industriarv och framtid

Agneta Olsson, Bohusläns Museum

Skövde 21/3 Landsbygdsutveckling, natur och kultur: Fågelvägen

Marianne Barrljung, Västsvenska Turistrådet

Agenda Forum - vad kan det vara?

Lars-Erik Hammar

ca 21,00

Avslutning

LYKKTÄN

**LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALAND**

Kulturmiljöenheten

2007:59

Ekelundsgatan 1, 403 40 GÖTEBORG

Telefon 031-60 50 00, Fax 031-60 52 09. ISSN 1403-168X